

26. Exkrementy exkluzivně!

Odloupával jsem kousky korodujícího zábradlí a snažil se trefit plivancem chlapa, co se dole na trávníku proháněl na motorové sekačce. Vedle mě seděl na hromadě novin spolužák Libor, dloubal se v oku a dokuřoval jointa.

„Jak to, že vy máte balkón, a my za stejnou cenu jenom okno, který nejde v létě otevřít a v zimě zavřít?“ zamračil jsem se.

„Ty vado!“ zašeptal Libor. „Cejtím se jako tygřice a potřebuju čůrat!“ odložil jointa na beton a odběhl.

Libor byl zvláštní člověk. Nevím, jestli za to mohla výchova nebo THC, ale Libor Mordych žil v trochu jiném kontextu než kdokoli, koho jsem poznal. Některé lidi to odrazovalo, ale mně to přišlo poměrně osvěžující. Byl bezprostřední, emocionálně labilní, s ustupujícími světlými vlasy a neméně ustupujícím smyslem pro realitu. A co bylo nejpodivnější, abnormálně na něho letěly holky. Netuším, jak to dělal, ale spal za celý život s více děvčaty, než já pozdravil.

Ozvalo se spláchnutí, Libor se vrátil, a ještě než se znovu svalil do haldy starého denního tisku, obrátil jsem se na něj s dotazem, který mi zrovna vytanul: „Hele, máš už redakční praxi?“

„Koho?“ reagoval nepřítomně, zatímco si čichal k dlaním, zda mají dostatečně mýdlovou vůni.

„Jestli chceš dokončit druhý blok bakaláře žurnalistiky, musíš absolvovat dvě redakční praxe. Je to za osm kreditů,“ připomněl jsem mu. „Máš už něco?“

„Ani ne,“ zamyslel se, „když teda nepočítám ve studentském časopise tu moji noticku o tom, že je polojasno.“

Zavládla menší porce ticha.

„Teda to je sólokapr,“ našpulil jsem uznale spodní ret a hodil po Liborovi sarkastický kukuč. „To číslo se muselo prodávat samo.“

„No jo, ty vado, když tady není o čem psát!“ rozhodil zoufale rukama, které mu při návratu rezignovaně pleskly o stehna.

A měl pravdu. Všechno to byla jedna velká habadůra. Tápající uhrovitý teenager je už odmala krměn kinematografií, v níž novináři jako nekompromisní týpci v baloňácích potírají s notýsky a fotoaparáty organizovaný zločin, někdy dokonce svou profesí pouze maskují mimozemský původ a nadpřirozené schopnosti, a pak si podá přihlášku na vysokou školu, jen aby zjistil, že ve skutečnosti zažije žurnalista největší vzrušení, když se mu kousnou Windows.

„Už vím!“ vyhrkl jsem. „Řízená provokace!“

„Co to je?“ pokrčil Libor rameny.

„Necháme uprostřed ulice odemčené jízdní kolo,“ pokynul jsem do rohu balkónu k Liborovu bicyklu, „schováme se do křoví, počkáme, až někoho zaujme, nafotíme ho při činu, chytne, udáme na policii, a máme parádní článek!“

Libor se nejdřív usmál, ale pak svraštil obočí: „No jo, ale co když ho nechytne, ty vado? Bicykl v trapu!“

Moje nadšení opadlo stejně rychle, jak přišlo. Nahnul jsem se otráveně přes zábradlí, zahleděl se na chlapa u volantu motorové sekačky a cítil jsem, jak mnou prostupuje závist. Díval jsem se totiž na šťastného muže. Na muže, jenž nalezl své poslání v sečení nevzhledných travnatých ploch. Muže, jemuž netřeba k seberealizaci víc než šik bojínku lučního a pár rotujících čepelí. Dokážu být i já někdy společností něčím užitečným, a mít z toho upřímnou radost? „Jo!“ Můj chrchel přistál přímo na kapotě.

„Už to mám!“ zaradoval se Libor.

Otočil jsem se a viděl jsem, jak si nadějně zírá mezi nohy.

„To nechápu,“ zavrtěl jsem hlavou. „Myslíš, že to tě uživí?“

Nadzvedl pánev, vytáhl zpod sebe zmuchlaný a potrhaný list neidentifikovatelného magazínu, začal jím rozrušeně mávat ve vzduchu a o překot vysvětlovat: „Když jsem se minulý týden zkouřil, viděl jsem na jednom baráku duhu. Tak jsem tam šel a zjistil jsem, že tam sídlí Hnutí Duha. Šel jsem se zeptat, jestli nemají oheň, a oni mi nabídli místo externího spolupracovníka v jejich Ekologických listech!“

„Je to neziskovka, že jo?“ poznamenal jsem nevzrušeně.

„Jo!“ pokračoval plynule v radování, aniž by můj dotaz zaregistroval. „Jenže jsem nevěděl, o čem psát!“

Obrátil jsem ruce dlaněmi vzhůru v nechápavém gestu.

„A tady v tom článku stojí, že anarchofeministi v Německu zabodávají na protest proti chování Spojených států americké vlaječky do psiho trusu!“ jeho tvář se rozzářila, jako kdyby našel pod stromečkem domácí kino.

„Maj asi hodně smutný a nudný životy,“ diagnostikoval jsem je. „Ale jak to souvisí s ekologií?“

Libor se postavil, protože excitace už mu nedovolila sedět: „Představ si, že by ty vlaječky měly žerdičky z brček! Chápeš ten paradox?“

Myslel jsem, že je to řečnická otázka, ale když Libor dvacet sekund mlčel, řekl jsem: „Ne.“

„Protestuješ proti tomu, že USA nesnížily limity exhalace skleníkových plynů do atmosféry, a sám aranžuješ v parcích brčka, ty vado! Máš vůbec představu, jak dlouho se tyhle polyethylentereftalátový svinstva rozkládají?“

Chvilí jsem čekal, že Libor hodí do placu nějakou cifru, ale místo toho si začal hrát s chlupem na levém předloktí. „No počkej, a jsou teda z brček?“ zajímal jsem se.

„Nejsou,“ zakřenil se tajemně, „ale mohly by.“

Vždycky když máte pocit, že konečně stíháte Libora sledovat, příští větou vám zase utěče o půl stadionu.

„Vždyť ten článek se tady válí už pár měsíců a je to zpráva odněkud z Berlína,“ přeběhl jsem svižně očima inkriminovaný odstavec. „Zdejší Ekologické listy to stejně nebude zajímat, když se to neděje v Olomouci.“

Libor se zatvářil ještě o dva A. C. Clarky tajemněji: „Ale mohlo by.“

Druhý den v poledne jsem modelářským nožikem nařezával tmavě modré brčko a Libor vybarvoval pastelkami zmenšeninu americké vlajky, kterou jsme ráno vytiskli z internetu.

„Hele, když už ten fenomén tvoříme, mohli jsme taky protestovat proti něčemu jinému,“ smekla se mi ruka a málem jsem si rozřízl břicho ukazováčkem, „mně se třeba nelíběj starý lidi na plážích.“

Libor mi podal symbol americké svobody zredukovaný na obdélníček 11 x 16 centimetrů a já ho vsunul do plastové slámky. Vypadalo to moc roztomile. Chyběla už jen hymna hraná ze sluchátek discmana a nějaký trpasličí desetibojař.

„Teď přijde ta horší část,“ zaševelil Libor dramaticky, „musíme do terénu.“

Už skoro hodinu jsme křižovali park a Liborovi začínaly téct nervy: „Tohle je život, ty vado! Když si koupíš nový bílý lodičky, šlápneš do toho hned, co vylezeš z baráku,“ naštvane nakopl promáčklou plechovku Pepsi Coly, „ale když potřebuješ nafotit reportáž, všichni místní vořeši dostanou synchronizovaně zácpu!“

„Ty sis koupil lodičky?“

„Hele! Hele!“ vytrčil paži k lavičce, kolem níž procházela korpulentní slečna v tričku s nápisem BON JOVI vláčící za sebou pudla. Když na ni usedla, vytáhl Libor z šortek foťák, naznačil mi, ať ho následuju, a nadšeně odcupital jejich směrem.

Krčili jsme se za statným kaštanem. Libor se chvěl očekáváním, já byl o něco skeptičtější: „Z toho nic nebude, hele. Koukni, jak je vychrtlej,“ rozdoubával jsem brčkem kůru jírovce. „Kdyby neměl tu trvalou, tak je průhlednej. Pochybuju, že se mu chce.“

„Ale ne,“ nevzdával se Libor, „už špulí zadek, koukej.“

Oba jsme zatajili dech.

A tehdy, jak jsem visel pohledem na těch třesoucích se

zadních psích prackách s teatrálními bambulkami v naději, že už jsou dost pokrčené v kolenou, aby to znamenalo, že se zvíře chystá vykonat potřebu, uvědomil jsem si, kde jsou moje mladické sny. Když jsem se hlásil na novinářinu, plánoval jsem si, že jednou budu sedět ve své pracovně v okázalém, leč vkusném koženém křesle, popíjet libovolný smetanový alkoholický koktejl a plnit titulní strany předních deníků uznávanými rafinovanými fejetony. A zatím tu číhám za stromem na defekaci anorektického pudla, abych se mohl rozeběhnout k jeho výkalu a rochnat se v něm brčkem. Začínal takhle Pulitzer? Začínal tak Neruda? Čapek? Začínal takhle proboha vůbec někdo gramotný?

„Co tady sakra děláme?!“ vykřikl jsem a prudce vyskočil ze dřepu.

„Ššš!“ napomenul mě Libor, ale to už pudl následovaný paničkou pelášil někam k tenisovým kurtům. „Ty jsi blbej, ty vado, fakt! Kde teď seženeme...“

„No jen to řekni!“ povzbuzoval jsem ho. „Řekni, co sháníme! Copak tobě to nepříjde ani trochu tragický?“

Libor sklopil oči a jeho tvář se začala pomalu rozjasňovat. Byl jsem rád, že už taky pochopil, že lidská důstojnost má větší cenu než článek v novinách, ale on mě jen poplácal po rameni: „Dobrá práce, parťáku,“ a ukázal do trávy, „vypadá to, žeš ho vyděsil akorát.“

„Já to tam prostě nepíchnu,“ překřížil jsem ruce na prsou a zahájil tak sabotáž našeho projektu.

„Ježiši, proč se tak ošíváš?“ hecoval mě Libor. „Bulvár to takhle dělá denně.“

„No jo, ale metaforicky!“

„Hele, potřebuješ redakční praxi?“ vyrukoval Libor s pragmatickou argumentací. „Bez redakční praxe tě ke státnicím nepustěj. A došli jsme tak daleko!“

Podíval jsem se na výkal, pak na Libora, pak zpátky na výkal a poraženecky vydechl. „Ale přísahám, že jestli zmáčkneš spoušť, dokud budu ještě v záběru, tak rozvěším po celý koleji inzeráty, že sháníš mast na hemeroidy.“

Přistoupil jsem k exkrementu. Jednou rukou jsem si stiskl nozdry, druhou jsem do něho shora opatrně vbodl vlaječku a opět jsem se chvatně vzdálil.

Vlaječka se mírně zanořila a pak jsem s hrůzou a jakoby ve zpomalené sekvenci pozoroval, jak sražena větrem zvolna padá na bok. Hvězdami a pruhy přímo do mazlavé hmoty. Produkt byl příliš řídké konzistence.

Vrhl jsem vyděšený pohled na Libora, který mě odpálkoval vyčítavým plesknutím dlaně o čelo a netrpělivým krouživým pohybem druhého zápěstí, jež mě ponoukalo k nápravě. Celý jsem se otrásl, vykřikl jsem cosi sprostého, chytl se za hlavu a zmizel mezi stromy.

„Tak k té vaší reportáži...“ šéfredaktorka Ekologických listů poklepávala nehtem prostředníčku o pravou obroučku svých brýlí na čtení, když jsme dva dny nato postávali v její kanceláři. Libor ochutnával svůj ušní maz, já si zakrýval tvář listem papíru.

„Ještě než to otisknete,“ skočil jsem jí do řeči, „chci jen říct, že chci použít pseudonym,“ vykoukl jsem nesměle zpoza okraje A čtyřky. „Nebo ještě radši – zkratku! Nejlépe nějaká v latině vůbec neexistující písmena.“

Libor byl zrovna trochu zkouřený, takže se začínal mírně chichotat.

„Pánové, nevím, jak bych vám to řekla jemněji,“ sejmula brýle a těsně pod kořenem nosu jí zůstala rudá otlačenina, „ale ten váš článek je o hovně.“

Zhruba čtvrt minuty bylo ticho, které prořal až Libor slovem: „Lachtan.“ Tehdy jsem si řekl, že se zhuleným Liborem už nikdy nikam nejdu.

„Opravdu nechápu, jestli to s jeho otištěním myslíte vážně, nebo je to jen jakýsi zvláštní žert,“ usmála se a bylo vidět, že hledá kompromis mezi pobaveným a soucitným úsměvem, „ale působíte na mě jako recesisti, takže asi to druhé, že?“

„Ano, jistě,“ urychleně jsem se rozloučil a snažil se vytáhnout Libora ze dveří dřív, než vyjmenuje další ploutvonožce.

Vrátili jsme se na kolej a vyšli na balkón. Podíval jsem se dolů na úhledně pokosenou travu.

Přistoupil ke mně Libor: „Na co koukáš?“

„Na nic,“ mávl jsem rukou.

„Ale musíme něco dělat, ty vado!“ zapálil si jointa. „Když se budeme flákat, nikam to nedotáhnem!“ skácel se do hromady starých novin.

„Máš pravdu,“ přitakal jsem a začal jsem drolit kousky rezivějícího zábradlí.